

dedovino okoli leta 1106. „Codex tradit.“ svetopavlovski imenuje sledeča posestva Bernhardova:*)

1. Dvor in cerkev: „Razwei, to je: Razbanje, v hočki fari blizo Maribora.

2. Circuniz, gotovo Cirknica, v fari šentilski v slovenskih goricah, ne pa Cirkovce na ptujskem polji.

3. Celniz, ravno v tisti fari (Selnica), pa ne Selnica na levem bregu Drave nad Mariborom.

4. Zegoinevoz. (Ne morem najti, nekateri mislijo na Zierberg v isti okolici.)

5. Babenpotoch, Babjipotok, tudi v slovenskih goricah, pri babjem vrhi (Babenberg).

6. Pozengazelo; nekateri to selo iščejo v Pačehovi blizo Maribora.

7. Dragotsoy, je Dragučova, v fari sv. Marjete ob Pesnici.

8. Dobrenga, današnji Dobrinj, v fari sv. Kungote blizo Maribora.

9. Riesitz, — Rečica, v fari sv. Ane.

10. Vulpingepotoch, to je potok v volgovi (vugovi) dolini. Nemeč je zmešal imeni: volk in volga (vouk in vouga — vuk in vuga), in je volga prestavil v Vulping = Vulfing — volčji, namesto Goldamselpotoch.

11. Ztiplina. (Tega kraja ne morem najti, moral je biti v ščavniški dolini.)

12. Baratsove, vas Boračeva pod Kapelo, kako poldrugo uro gori od Radgone.

13. Noblitwitz, to je, na Plitvici, v fari sv. Petra zunaj Radgone.

14. Pribissendorf, Pribiška vas, pod pribiškim vrhom, ponemčeno: Pressberg v isti fari. Ta pokrajina je še le leta 1142., po drugih 1147., ko je grof Bernhard umrl, prišla v oblast markgrafa Otokara IV. Trangavca, čegar hči Kunigunda je bila soproga Bernhardova. — Do one dobe je stala ta pokrajina pod oblastjo koroških vojvod.

V „marchii trans fluvium Drava“ še se imenujejo v 10. in 11. stoletji sledeči kraji:

1. „Ecclesiae ad Gamniz“ (1100), Kamnica (Gams) pri Mariboru.

2. „Villa Rouste“ (1091), Ruše (Maria Rast) nad Mariborom.

3. „Duo oppida Tubelink et Legindorf“ (1100), v nekaterih prepisih pravilniše Lengindorf, to ste vasi: Duplek, v fari sv. Martina pod Vurmbergom, in Dolgoše, v fari hočki, kar je Nemeč v Lengin — Legindorf prestavil, to je, Langen — Lengendorf, dolga vas. Tako je tudi pogorje Dolga gora v sladkogorski fari bilo ponemčeno v Langenberg, in nekdanji dvor, ki je stal na panogi dolge gore, se je imenoval Lengenberk, iz te oblike je nastalo današnje poznamenovanje Lemberg. V listini od leta 1335., v kateri ta „dominium“ oglejski patriarh Bertrand daruje Frideriku celjskemu, se še najde oblika: „Lengenberk praedium“.

4. „Oppidum Radevan“ (Radovan, ponemčeno Rothwein) in „villa Brunne“, Studenice pri Mariboru, vse te imenja so tudi bila lastnina Bernhardova.

Mnogovrstne novice.

* Spomenik cesarju Aleksandru II. nameravajo postaviti v Petrogradu. V to svrhu darovala je kneginja Dolgoruki 3000 rubljev.

* Strašen potres je lepi otok Chios v egejskem morji skoro popolnoma uničil. Od 40.000 prebivalcev

*) Posneto iz starih listin, tiskanih v „Urkundenbuch des Herzogth. Steiermark“.

je 4000 smrt storilo; samo v glavnem mestu je 1400 mrtvecev. Hiše na otoku so skoro vse porušene. Potresi se še vedno ponavljajo; ljudstvo beži vse prestrašeno. Kedaj bode li konec nesreč, učinjenih po potresih!

Naši dopisi.

V Gorici 9. aprila. — Obravnavala je te dni gospojska zbornica na Dunaji nasvete zadevajoče skrajšanje šolskega časa v ljudskih šolah. To me spominja, da sem pred meseci obečal, da podam nekaj statističnih dat o našem domačem ljudskem šolstvu na Goriškem v dopolnitev onih, ki so jih „Novice“ uže popred priobčile. Otrok dolžnih v šolo hoditi je bilo v šolskem letu 1879/80: v tominskem okraji 5738, v šolo jih je hodilo 2949; v okraji okolice goriške: dolžnih v šolo hoditi 9807, v šolo hodilo 5909; v sežanskem okraji otrok za šolo 4120, hodilo v šolo 2654; v gradiščanskem okraji otrok 8460, v šolo hodilo 6371; v mestu Gorici število otrok dolžnih v šolo hoditi neznano, šolo obiskujočih je bilo 1827. Vseh otrok skup, ki so v šolo hodili, bilo je 19.710 (leta 1878/9 19.855). Po odstotkih je tedaj hodilo v šolo v mestu Gorici kakih 68%, na Tominskem 51%, na Goriškem (v okoličnem okraji) 60%, na Krasu 64%, v gradiščanskem okraji 75% vseh otrok, ki bi bili dolžni v šolo hoditi. Otrók v šolo hodečih je med 6.—12. letom starosti 54%—78%, 12 do 14 let starih pa le 30%—59%; najvišji odstotek prve vrste je v gradiščanskem okraji, najvišji % druge vrste v Gorici (mestu). — Učiteljev se spričevalom učiteljske sposobnosti je bilo 95 (največ v okrajih okoličnem in grad.); učiteljev se spričevalom zrelosti 28; učiteljev brez sposobnostnega spričevala — svetnih 10, duhovnih 71. — Učiteljic se spričevalom sposobnosti 49, se spričevalom zrelosti 21, brez spričevala 2. Katedetov 189. — Učiteljic za ženske rokotvore: preskušanih 6, nepreskušanih 33. — Knjižnic učenških 128, največ v okolici goriški (49) in na Tominskem (38). — Učni jezik je bil v 141 šolah slovenski, v 52 šolah italijanski. — Poljedelstvo se je učilo v 50 šolah (10 na Tominskem, 27 v okolici goriški, 13 v Sežani). — Stroški za ljudsko šolstvo so znašali: v tominskem okraji 22.640 gold., v goriško-okoličnem 39.492, v sežanskem 22.720, v gradiščanskem 58.489, v Gorici 15.820, skup 159.161 gold. (leta 1879. so znašali vsi stroški 151.451 gold.). Te stroške zalagajo okrajni zalogi. Ker so pa občine tu pa tam prostovoljno kaj plačale za zidanje novih šolskih poslopij in ker ste 2 šoli v Gorici državni, znižajo se skupni stroški vseh okrajev na (okroglih) 150 000 gold. Zapopadene so v tej vsoti plače in doklade etc. učiteljev, všteti so stroški za nove stavbe in popravljanja šolskih hiš, za šolske materialne priprave, za knjižnice in učiteljske konferencije, odškodnine za stanovanje, učni pomočki in izredni stroški. — V seji našega mestnega starešinstva 2. dnet.m. je bila sprejeta peticija do gospojske zbornice za spremembo postave zastran hišnega davka, katere načrt je odobrila zbornica poslancev. Naš mestni zastop prosi, da bi bila Gorica vrstena med tista mesta, ki bodo plačevala 20% davka od dohodka in katerim bo odbitih 30% za vzdržavanje hiše. Ker so se prikazale v Gorici kózice, napravilo je županstvo začasen lazaret v Podturnu. — Društvo goriških gospá, ki je oskrbovalo čez zimo kuhinjo za uboge, priobčilo je svoj račun. Razdelilo je 45.877 deležev kosila. Stroškov je 3201 gld. — Dosedanji korni vikarij in ceremonir v prvostolni cerkvi preč. g. Dominik Alpi je imenovan zatrdni bogosl.